

EEN EENVOUDIGE ZWERFSTEEN, OMGEVEN DOOR HEIDE EN DENNEN, DEKT HET GRAF VAN TRIP, DE MAN DIE ZEER VEEL GEDAAN HEEFT VOOR DE MODERNE KERKHOFKUNST. (STÖCKENER FRIEDHOF).

In deze regelen heb ik met u nagegaan hoe de laatste rustplaats van oudsher een oord mag heeten van piëteitsvolle vereering. Van de hunegraven in het Noorden, de pyramiden der Pharao's, van de reusachtige grafmonumenten eens Mausolos en Hadrianus, van Michel-Angelo's graf der Medici tot op onze dagen, loopt de schakel der herinneringsteekens waarin de beste beeldhouwers van een tijd den grooten van een verleden duurzame herdenking verzekerden.

Maar, zegt prof. Victor Höfert, evenals in de groote werken, die uitverkorenen voor uitverkorenen schiepen, de onvergankelijke herinnering bestemd was aan het vergankelijke lichaam, zoo erkennen wij ook in den trouw der herinnering voor de overige niet

vermelden den sterken band die het eene geslacht met het andere verbindt. In de gedenkteekenen voor de afgestorvenen zet een volk zich zelf cultuurmonumenten, en door de omgeving een waardige naturomlijsting te doen zijn, kan er in waarheid een gewijde rustplaats in ons jachtende leven ontstaan, waarvan men kan zingen:

„Hier mag ich gerne weilen
Wo müde Wandrer nun
Von mühevollen Eilen
Im stillen Frieden ruhn“.

Om dit doel te bereiken, is het beslist noodig, dat er een innige samenwerking is tusschen architect en tuinarchitect want ook ten onzent wordt men bij een eenigszins